

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije
ponedjeljkom u 8:15 i četvrtkom u 12:15
amdg.ffrz.hr → nastava

Knjige Ljetopisa

Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove
Jordanovac 110, ponedjeljkom 8:15
i četvrtkom u 12:15

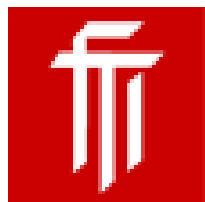
Petoknjižje i Povijesne knjige

amdg.ffrz.hr

→ Nastava: FTI

→ Petoknjižje i Povijesne knjige

Literatura, Audio udžbenik

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije
ponedjeljkom u 8:15 i četvrtkom u 12:15
amdg.ffrz.hr → nastava

Knjige Ljetopisa

דברי הימים *dibre hajjamîm*

Vg: *chronikon totius divinae historiae*

LXX: παραλειπόμενα

Iz “Spisa” u Povijesne knjige

Susret s tekstom

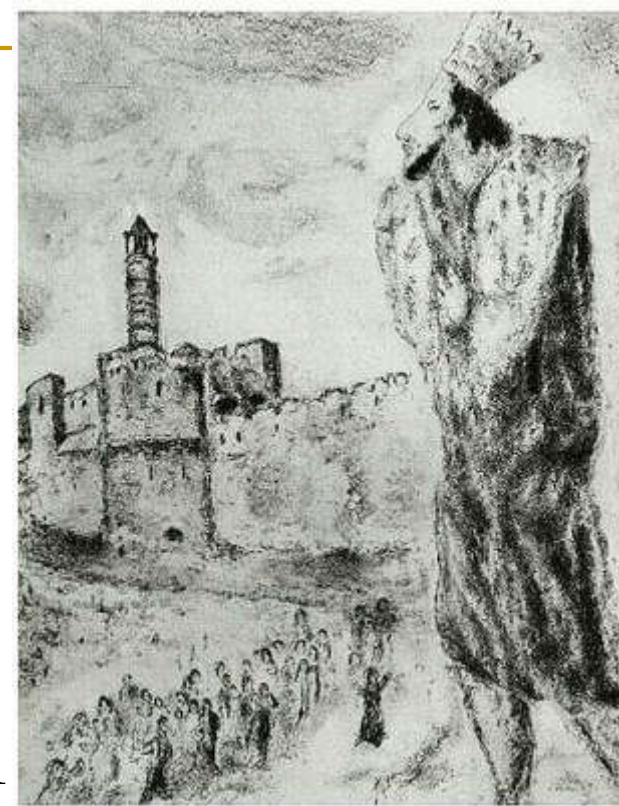
- Prvi redak 1 Ljet 1,1 pokazuje:
- da je Kain ostao skitnica
- da Ljetopisi odabiru i sažimlju
- da je od zemljanina (Adam) postao smrtnik (Enoš)
  - Tko je poznat od Hamovih sinova (v8)?
- Misrajim=Egipat; Kanaan
  - 1,28 pokazuje da Ljet ističu
- anticipiranjem: Izak pred Jišmaelom

- tako već u 2,15:
- David, a u 3,16:
- Jojakim, Jekonija, Sidkija – posljednji kraljevi

Pismoznanstvo

- od početka do Kirova edikta
- povijest kraljeva kao Sam + Kr
- “rodoslovno predvorje” c1-10
- Davidova povijest od c11
  - Već c10 Šaul, ali
- okvir zakraljenja: 11,1-3; 12,39-41
  - “sabraše se svi Izraelci... i pomazaše Davida za kralja...” (11,1–3)
  - “...dodoše u Hebron da zakralje Davida nad svim Izraelom” (12,39–41)
  - kraj Davidove povijesti: 29,26-28
  - “...tako je David kraljevao nad svim Izraelom”

Glavni likovi

- ❑ “Predvorje” od 1,1 do 10,14:
- od Adama do Davidova izabranja
- uz rodoslovlja (tko)
  - ❑ zemljopisni podaci (gdje)
  - ❑ povijest (što)
- Subjekt u glavnom dijelu:
  - ❑ 1 Ljet 11,1:
    - ❑ “*Sav se Izrael okupio...*”
  - 2 Ljet 36,23:
    - ❑ “Tko je među vama od *svega* njegova (=Božjega) *naroda*”

Die Knechte aus der babylonischen Gefangenenschaft.
Da sprach ich auf die chetischen Knechte aus Juda und Benjamin, und die Söhne aus Seir, alle diese sprach ich an, kommt zu mir und ich werde euch freimachen von dem Land der Chetäer zu Jerusalem.
Ezech. 46. Kap. 1. v. 3.

J. Schnorr von CAROLSFELD, Kir oslobada Židove

Koju funkciju imaju?

- **A: 1 Ljet 29,26-28**
- **B: 2 Ljet 9,30s**
  - Ključne riječi
  - Mjesto u kontekstu
  - Sadržaj
- **Kraljevati, vladati, sav Izrael**
- **Umrijeti, počinuti**
- **David, Salomon, Roboam**
- **Završna bilješka**
- **Smjena vlasti**

Slijed kraljeva

1 Ljet 11–29	<i>David</i>	2 Ljet 26	<i>Uzija</i>
2 Ljet 1–9	<i>Salomon</i>	2 Ljet 27	<i>Jotam</i>
2 Ljet 10–12	Roboam (rascijep)	2 Ljet 28	<i>Ahaz</i>
2 Ljet 13	<i>Abija</i>	2 Ljet 29–32	<i>Ezekija</i>
1 Ljet 14–16	<i>Asa</i>	2 Ljet 33,1–20	Manaše
2 Ljet 17–20	<i>Jošafat</i>	2 Ljet 34s	<i>Jošija</i>
2 Ljet 21	Joram	2 Ljet 36,1–21	<u>Posljednji</u> <u>judejski kraljevi</u> (Joahaz, Jojakim, Jojakin, Sidkija) i kraj državnosti
2 Ljet 22,1–9	Ahazja	2 Ljet 36,22s	Kirov edikt (<u>nov početak</u>)
2 Ljet 22,10–23,21	Atalija, kraljica		
2 Ljet 24	Joaš		
2 Ljet 25	Amasja		

Paralele i kontrasti

- *Dobri kraljevi*
- “ponavljaju” djela Davida i Salomona:
  - gradnja hrama
  - bogoslužje
- *Zli kraljevi*
- čine suprotno

David, der Harfist — Andeutung.

Wahrlich, dein Gott und deine Ehre, das ist dein Gott, und bringe zu deinem heiligen Ort und zu deiner Wohnung, das ist die heilige Stadt, die du baust, in der du wohnst, die deine Ehre und deine Ehre ist, und die Ehre, auf der Erde, das ist dein Gott!
Wer kann die großen Taten des Herrn erzählen, und alle seine heiligen Werke preisen? Wohl dem, der das Lob des Herrn lobt und seinen Namen preist.
Ps. 135, 1-4. 97, 104, 1-2

Kronistička povijest

- = Ljetopisac
- pretpostavka: Ljet + Ezr/Neh
  - po uzoru na *Deuteronomističku povijest* Jš – 2 Kr
- u Ljet *govor* ⇔
- u Ezr i Neh *dokumenti*
  - intertekstualnost:
- Ezr i Neh izvor za Ljet

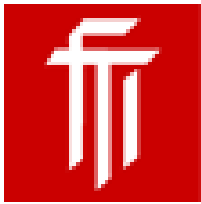

Papirus s opisom gorućega grma, IV. st. Egipat. Foto: Cherie Diez

Odnos prema Sam/Kr

- prema Sam razlike
  - inačica: Kumran, LXX
- prema Kr doslovno
- ne samo tumačenje,
- nego samostalno djelo
  - unutarbiblijska egzegeza

Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove
Jordanovac 110, ponedjeljkom 8:15
i četvrtkom u 12:15

Petoknjižje i Povijesne knjige

Ispiti se mogu polagati

1) na ispitnom roku

2) u semestru za vrijeme konzultacija

“Pred-rok” 2020.

ponedjeljak, 27. 1. i utorak 28. 1.